

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

9.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 29-го Января — 1837 — Wilno. Piątek. 29-go Stycznia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 22-го Января.

Состоящій по Кавалеріи Генераль-Маіоръ Графъ Гудовицъ уволенъ отъ службы за болѣзнію съ мундиромъ и пенсіономъ полного оклада, опредѣленнаго Уставомъ 6-го Декабря 1827 года.

— Сенаторъ, Генераль-Лейтенантъ Графъ Сиверсъ и Гофмейстеръ Двора Е. И. В. Графъ Лаваль, Всемилостивѣйше пожалованы въ Дѣйствительные Тайные Совѣтники, съ сохраненіемъ послѣднему и званія Гофмейстера.

— По засвидѣтельствованію Министра Юстиціи объ отлично-усердной службѣ и трудахъ Дѣйствительныхъ Статскихъ Совѣтниковъ, Оберъ-Прокурора Правительствующаго Сената: 8-го Департамента Жихарева и 7-го Департамента Мороза, Всемилостивѣйше пожалованы они въ Тайные Совѣтники, съ оставленіемъ при настоящихъ должностяхъ.

— Состоящій въ должности Государственного Секретаря, Статсъ-Секретарь Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Баронъ Корфъ, во вниманіе къ отличной и полезной службѣ, Всемилостивѣйше пожалованъ въ Тайные Совѣтники, съ оставленіемъ въ томъ же званіи и при настоящихъ должностяхъ.

— Наставницъ Ихъ Императорскихъ Высочествъ, Великихъ Князей: МАРИИ, ОЛЬГИ и АЛЕКСАНДРЫ НИКОЛАЕВНЫ, Юліи Барановой, Всемилостивѣйше повелѣно быть Гофмейстериною при Ихъ Императорскихъ Высочествахъ.

— Графиня Марья Турьева и дѣвицы: Марья Кикина, Екатерина Танбеса и Александра Огарева, Всемилостивѣйше пожалованы во Фрейлины къ Ея Величеству Государыни Императрицы.

— Состоящему въ должности Шталмейстера Двора Его Императорскаго Величества Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Черткову, Всемилостивѣйше повелѣно быть Почетнымъ Опекуномъ и присутствовать въ С. Петербургскомъ Опекунскомъ Совѣтѣ.

— Директору Московскаго Кадетскаго Корпуса Генераль-Маіору Статковскому, въ награду усердной его службы, Всемилостивѣйше пожалованы въ вѣчное владѣніе четыре тысячи десятины земли.

— Состоящій въ должности Церемоніймейстера Двора Его Императорскаго Величества, Коллежскій Совѣтникъ Графъ Борхъ, Всемилостивѣйше пожалованъ въ Церемоніймейстеры.

— Состоящему въ званіи Камергера, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Графу Павлу Толстому, повелѣно управлять Гофмейстерскою частію Двора Его Величества Принца Петра Ольденбургскаго.

— Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, Графъ Павелъ Толстой, Всемилостивѣйше пожалованъ въ званіе Камергера Двора Его Императорскаго Величества.

— Лейбъ-Медикъ, Надворный Совѣтникъ Раухъ, Всемилостивѣйше пожалованъ въ Коллежскіе Совѣтники.

— Въ Высочайшемъ указѣ, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, данъ

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 22-go Stycznia.

Liczący się w Kawaleryi Jenerał-Major Hrabia Gudowicz, z przyczyny choroby uwolniony ze służby z mundurem i pensją zupełnego wyznaczenia, podług ustawy 6-go Grudnia 1827 roku.

— Senator, Jenerał-Porucznik Hrabia Sivers i Mistrz Dworu Jego Cesarskiej Mości Hrabia Laval, Nayłaskawiey mianowani Taynemi Radzcami Stanu, z zachowaniem ostatniemu nazwania Mistrza Dworu.

— Po zaświadczeniu Ministra Sprawiedliwości o odznaczający się gorliwością służbie i pracach, Rzeczywisci Radzcy Stanu, Ober-Prokuratorowie Rządzącego Senatu: 8-go Departamentu Zicharew i 7-go Departamentu Moroz, Nayłaskawiey mianowani Radzcami Taynemi, z pozostaniem na teraźniejszych obowiązkach.

— Zostający w obowiązku Sekretarza Państwa, Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radzca Stanu Baron Korff, ze względu na odznaczającą się i pożyteczną służbę, Nayłaskawiey mianowany Radzcą Taynym, z pozostaniem w témże nazwanii i przy teraźniejszych obowiązkach.

— Nauczycielce Ich Cesarskich Wysokości WIELKICH Xiężniczek: MARYI, OLGII i ALEXANDRY NIKOLAJEWIEN, Julii Baranowej, Nayłaskawiey rozkazano bydź Mistrzynią Dworu przy Ich Cesarskich Wysokościach.

— Hrabina Marya Gurjewowa i Panny: Marya Kikinówna, Katyrzyna Taniejewna i Alexandra Ogarewna, Nayłaskawiey mianowane Freylinami NAYŁAŚNIBYSZEY CESARZOWEY JEY Mości.

— Zostającemu w obowiązku Koniuszego Dworu Jego Cesarskiej Mości Rzeczywistemu Radzcy Stanu Czertkowu, Nayłaskawiey rozkazano bydź Honorowym Opiekunem i zasiadać w St. Petersburgskiej Radzie Opiekunów.

— Dyrektorowi Moskiewskiego Korpusu Kadetów, Jenerał-Majorowi Statkowskiemu, w nagrodę gorliwej jego służby, Nayłaskawiey nadano w wieczne i potomne władanie cztery tysiące dziesięcin ziemi.

— Zostający w obowiązku Mistrza Obrzędów Dworu Jego Cesarskiej Mości, Radzca Kollegialny Hrabia Borch, Nayłaskawiey mianowany Mistrzem Obrzędów.

— Szambellanowi, Rzeczywistemu Radzcy Stanu Hrabu Pawłowi Tolstemu, rozkazano zarządzać Ochmistrzowską częścią Dworu Jasnje Oświeconego Xiążęcia Piotra Oldenburskiego.

— Rzeczywisty Radzca Stanu, Paweł Hrabia Tolstoy, Nayłaskawiey mianowany Szambellanem Dworu Jego Cesarskiej Mości.

— Leib-Medyk, Radzca Dworu Rauch, Nayłaskawiey mianowany Radzcą Kollegialnym.

— W NAYWYŻSZYM Ukazie z Własnoręcznym Jego Cesarskiej Mości podpisem, danym Rządzącemu Sena-

номъ Правительствующему Сенату 6-го Декабря 1836, изображено: „Учрежденіе компаній на акціяхъ, общими законами дозволяемое, не было доселѣ, опредѣлено положительными правилами. Отъ сего при каждомъ подобномъ учрежденіи, надлежало не только входить въ особое разсмотрѣніе подробностей предпріятія, но и соображать самыя основанія, на коихъ оно утверждается, между тѣмъ какъ основанія сии, — при всемъ различіи частныхъ распоряженій, каждому роду предпріятія свойственныхъ, могутъ и должны быть для всѣхъ единообразны. Посему, дабы всемъ вообще вѣтвямъ промышленности, при благословеніи Божіемъ столь примѣтно возрастающей въ Имперіи Нашей, доставить съ одной стороны сколь можно болѣе свободы въ ея движеніи и развитіи, а съ другой — оградить ее, по возможности, отъ послѣдствій легкомыслія и необдуманной предпріимчивости, Мы признали за благо утвердить составленное и подробно въ Государственномъ Совѣтѣ разсмотрѣнное положеніе о компаніяхъ на акціяхъ.

На подлинномъ написано Собственною Его Императорскаго Величества рукою тако:

Въ Ст.-Петербургѣ.
6-го Декабря 1836 года.

„Быть по сему.“

ПОЛОЖЕНІЕ

о компаніяхъ на акціяхъ.

I. Общія основанія и права компаній.

1) Компаніи на акціяхъ составляются посредствомъ соединенія известнаго числа частныхъ вкладовъ, опредѣленнаго и единообразнаго размѣра, въ одинъ общій складочный капиталъ, которымъ и ограничивается кругъ дѣйствія и ответственности каждой изъ нихъ.

2) Компаніи на акціяхъ могутъ имѣть предметомъ приведеніе въ дѣйствіе всякаго, несоставляющаго ни чьей исключительной собственности, общепользнаго изобрѣтенія или предпріятія въ Области наукъ, искусствъ, художествъ, ремеслъ, мореплаванія, торговли и промышленности вообще. Но ни одна компанія на акціяхъ не можетъ быть учреждаема безъ особаго разрѣшенія Правительства.

3) Учрежденіе компаніи на акціяхъ разрѣшается, по усмотрѣнію Правительства, въ троякомъ видѣ: или 1) дается одно простое дозволеніе составить компанію, безъ присвоенія ей какихъ-либо изъятій изъ общаго порядка, или 2) предоставляются вмѣстѣ съ тѣмъ нѣкоторыя особыя преимущества, въ видѣ временныхъ изъятій изъ общихъ правилъ, какъ-то: льготы въ податяхъ и повинностяхъ и т. п., или же 3) даруется компаніи привиллегія, т. е. исключительное право дѣйствія, съ воспрещеніемъ того же предпріятія, въ теченіе известнаго срока, всѣмъ другимъ.

4) Разрѣшеніе на учрежденіе компаніи, въ какомъ бы оно ни было дано видѣ, не заключаетъ въ себя ручательства Правительства въ успѣхъ самаго предпріятія.

5) Всѣ вообще компаніи, въ отношеніи къ предметамъ предпріятій и способамъ исполненія, дѣлятся на два главные разряда: а) компаніи, которыхъ предпріятія, по свойству своему, требуютъ особенныхъ пособій науки или искусства, техническихъ производствъ и издержекъ на предварительное устройство заведеній, машинъ и т. п., каковы наприм. компаніи для учрежденія желѣзныхъ дорогъ, внутреннихъ водныхъ сообщеній, водопроводовъ и проч., и б) компаніи для такихъ предпріятій или изобрѣтеній, гдѣ не предполагается сихъ особыхъ условій, или въ которыхъ доходъ начинается немедленно по составленіи складочнаго капитала, безъ предварительныхъ построекъ или работъ и безъ особеннаго риска въ приведеніи начинаній компаніи въ дѣйствіе, — каковы наприм. страховыя и тому подобныя заведенія.

6) Разрѣшеніе съ присвоеніемъ исключительной привиллегіи можетъ, по усмотрѣнію Правительства, даруемо быть однимъ компаніямъ *перваго* рода; компаніямъ *втораго* рода или даются просто дозволенія, или же предоставляются имъ какія-либо другія опредѣленныя преимущества.

7) Когда компанія пожелаетъ имѣть исключительную привиллегію для приведенія въ дѣйствіе новаго изобрѣтенія, сдѣланнаго въ Россіи или переводимаго къ намъ изъ чужихъ краевъ: то просьба о дозволѣніи учредить компанію, должна предшествовать просьбѣ о выдачѣ привиллегіи на самое изобрѣтеніе, въ порядкѣ, продолженіемъ Св. постан. о фабр., завод. и ремес. промыш. установленномъ. Дѣйствіе сего рода привиллегіи распространяется Правительствомъ на компанію въ такомъ только случаѣ, когда она будетъ уступлена ей посредствомъ акта, на законномъ основаніи составленнаго. Посему получившій привиллегію на новое изобрѣтеніе, если по-

тову 6-го Grudnia 1836 roku wyrażono: „Zawiazywanie kompanii akcyjnych, ogólnemi prawami dozwolone, nie było dotąd opisane zasadniczymi prawidłami. Ztąd przy każdym podobném zawierowaniu się, trzeba było, nie tylko czynić osobne rozpatrzenie szczegółów przedsięwzięcia, ale też rozważać same zasady, na których się ono gruntuje, gdy tymczasem zasady te, — obok całej różnaitości szczególnych rozporządzeń, każdemu rodzajowi przedsięwzięcia właściwych, mogą i powinny być dla wszystkich jednakowe. Dla tego, ażeby wszystkim w powszechności gałęziom przemysłu, przy błogosławieństwie Boskiem tak widocznie w Cesarstwie Naszém wzrastającego, dać z jednej strony jak największą swobodę w jego ruchu i rozwijaniu się, a z drugiej — zabezpieczyć go, ile można, od skutków lekkomyślności i nierozważnego przedsięwzięcia, Uznaliśmy za dobre utwierdzić ułożoną i szczegółowie na Radzie Państwa rozpatrzoną ustawę o kompaniach akcyjnych.“

Na autentyku Własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano tak:

W St. Petersburgu.
6-go Grudnia 1836 roku.

„Ma być podług tego.“

U S T A W A

O KOMPANIACH AKCYJNYCH.

I. Ogólne zasady i prawa Kompanii.

1) Kompanie akcyjne zawierują się przez połączenie pewnej liczby pojedynczych składek, oznaczonej i jednakięj proporcji, w jeden spólny składkowy kapitał, przez który też ogranicza się obręb każdej z nich działań i odpowiedzialności.

2) Kompanie akcyjne mogą mieć za przedmiot przeprowadzenie do skutku wszelkiego, nie stanowiącego niczyjej wyłącznej własności, powszechnie pożytecznego wynalazku, albo przedsięwzięcia w okresie nauk, umiejętności, sztuk, rzemiosł, żegluga, handlu i przemysłu w powszechności. Ale żadna kompania akcyjna nie może być zawierowaną bez osobnego pozwolenia Rządu.

3) Zawiazywanie kompanii akcyjnych dozwala się podług uwagi Rządu, w trojakim kształcie: albo 1) daje się samo proste pozwolenie zawiązać kompanią bez udzielenia jej jakichkolwiek wyjątków z ogólnego porządku, albo 2) dają się przy tém niektóre szczególne prerogatywy w sposobie czasowych wyjątków zpod ogólnych prawideł, jako to: ulżenia w podatkach i powinnościach i t. p., albo też 3) nadaje się kompanii przywilej, to jest: wyłączne prawo działania, z zabronieniem tegoż przedsięwzięcia, przez ciąg pewnego okresu, wszystkim innym.

4) Dozwolenie na zawiązanie kompanii, w jakimkolwiek była ona kształcie, nie zawiera w sobie zaręczenia Rządu, względnie powodzenia samego przedsięwzięcia.

5) Wszystkie w powszechności kompanie, co do przedmiotów przedsięwzięć i sposobów wypełnienia, dzielą się na dwa główne rzędy: a) na kompanie, których przedsięwzięcia ze swej natury potrzebują szczególnych pomocy nauki lub sztuki, technicznych processów i wydatków na pierwsze urządzenie zakładów, machin, i t. p., jak naprzykład: kompanie do założenia dróg żelaznych, wewnętrznych wodnych komunikacyi, kanałów i t. d., i b) na kompanie do takich przedsięwzięć lub wynalazków, w których się nie potrzebuje tych szczególnych warunków, albo w których dochód zaczyna się niezwłocznie po złożeniu składkowego kapitału, bez poprzedniczych zabudowań lub robot i bez szczególnej ryzyki w przywiedzeniu zaczątków kompanii do skutku, — jakimi są np. assekuracyjne i temu podobne zaprowadzenia.

6) Dozwolenie z nadaniem wyłącznego przywileju może być udzielone podług uwagi Rządu samym tylko kompaniom *pierwszego* rodzaju; kompaniom *drugiego* rodzaju albo się dają prosto pozwolenia, albo też zostawują się im jakiegokolwiek inne oznaczone prerogatywy.

7) Jeżeli kompania zechce mieć wyłączny przywilej dla przywiedzenia do skutku nowego wynalazku, uczynionego w Rosyi, albo przenieszonego do nas z obcych krajów: wtedy prosbę o pozwolenie założenia kompanii, powinna poprzedzić prosba o wydanie przywileju na sam wynalazek, porządkiem w dalszym ciągu Połączenia postanowień o fabrycznym, zakładowym i rzemieślniczym przemysle ustanowionym. Moc tego rodzaju przywileju Rząd rozciąga na kompanią w takim tylko zdarzeniu, kiedy ten będzie jej ustąpiony przez akt, na prawnej osnovie sporządzony. Dla tego, otrzymujący przywilej na nowy wynalazek, jeżeli będzie żądał przywilej go do skutku przez pośrednictwo kompanii już

желаетъ привести оное въ дѣйствіе посредствомъ компаніи уже существующей, или вновь для сего учреждаемой, долженъ прежде переуступить ей свою привилегію, оставаясь за тѣмъ самъ при общихъ только правахъ учредителя компаніи или простаго акціонера.

8) Компаніи учреждаются, смотря по свойству предпріятія, или на неопредѣленное время, или на извѣстный срокъ, въ частныхъ ихъ уставахъ именно означенный. Но особыя преимущества и исключительныя привилегіи предоставляются компаніямъ всегда не иначе, какъ на срокъ, опредѣленіе коего зависитъ также отъ свойства предпріятія, отъ важности сопряженныхъ съ нимъ предварительныхъ издержекъ, отъ большаго или меньшаго риска въ успѣхѣ, и проч. Само собою впрочемъ разумѣется: а) что если цель компаніи есть приведеніе въ дѣйствіе какого-либо новаго изобрѣтенія, то даруемая ей привилегія на исключительное право дѣйствія, не можетъ быть долѣе срока привилегіи, выданной или переуступленной въ пользу компаніи на самое изобрѣтеніе; б) что дальнѣйшее существованіе компаніи и послѣ сего срока не воспрещается; но только безъ исключительной уже привилегіи, и в) что если, по частному уставу компаніи, самое существованіе ея ограничено извѣстнымъ срокомъ, то, по минованіи онаго, общему собранію акціонеровъ не запрещается испрашивать разрѣшенія Правительства и на дальнѣйшее оставленіе компаніи въ ея дѣйствіи, на опредѣленное или неопредѣленное время.

9) Дарованная компаніи исключительная привилегія, по истеченіи срока оной, ни возобновляема, ни продолжаема быть не можетъ.

10) Каждая компанія должна быть учреждаема подъ опредѣлительнымъ именованіемъ, отъ предметовъ или свойства ея предпріятія заимствованнымъ.

11) Компанія на акціяхъ, предметъ которой есть предпріятіе собственнаго торгового, или относящагося къ фабричной и заводской промышленности, обязана снабжать себя ежегодно, соотвѣтственно складочному капиталу своему, установленнымъ торговымъ свидѣтельствомъ. Отъ взятія онаго изъемаются тѣ только изъ означенныхъ компаній, которыя въ своемъ родѣ будутъ *первыя*, учреждены въ Россіи, когда имъ при томъ не предостается ни исключительной привилегіи, ни другихъ какихъ-либо преимуществъ.

12) Если компанія имѣетъ предметомъ учрежденіе такихъ заведеній, коихъ близость можетъ причинить вредъ сосѣдственнымъ зданіямъ или жителямъ, то заведенія сего рода дозволяются единственно съ тѣми ограниченіями и предосторожностями, какія содержатся уже въ законахъ, или впредь постановлены будутъ, на счетъ размѣщенія и устройства въ городахъ частныхъ заводовъ, мануфактурныхъ, фабричныхъ и другихъ заведеній.

13) Компаніи, коихъ предметъ представляется явно несбыточнымъ или противенъ законамъ, нравственности, доброй вѣрѣ въ торговлѣ и общественному порядку, или наконецъ соединенъ съ важнымъ ущербомъ государственнымъ доходамъ, либо съ вредомъ для промышленности, — вовсе къ учрежденію не допускаются.

14) Компанія, получившая исключительную привилегію, не въ правѣ вступать въ товарищество съ другою компаніею на акціяхъ, или уступать ей свою привилегію, безъ особеннаго на то дозволенія Правительства.

15) Компанія, которой правила единожды утверждены Правительствомъ, не можетъ простираť дѣйствій своихъ далѣе предназначенныхъ ей предѣловъ и не можетъ также допускать никакихъ въ правилахъ своихъ перемѣнъ безъ новаго отъ Правительства разрѣшенія, кромѣ однако же тѣхъ статей, относящихся къ подробностямъ дѣлопроизводства и проч., которыя частнымъ ея уставомъ именно дозволено будетъ измѣнять, по ближайшимъ указаніямъ опыта, самому правленію компаніи, или общему собранію ея акціонеровъ.

16) Если въ срокъ, опредѣленный частнымъ уставомъ компаніи для подписокъ и взноса вкладовъ (ст. 28), акціи не всѣ будутъ разобраны, или деньги, слѣдующія къ уплатѣ въ тотъ срокъ, не всѣ сполна внесены, а учредители не пожелаютъ и уставомъ не будутъ обязаны принять оставшіяся акціи на себя: то компанія признается несостоявшеюся и привилегія, если таковая была выдана, уничтожена. Изъ сего изъемаются однако тѣ случаи, когда, по общему согласію акціонеровъ, признано будетъ возможнымъ или ограничиться дѣйствительно собраннымъ капиталомъ, или, въ соразмѣрность съ онымъ, уменьшить самое предпріятіе: то и другое допускается впрочемъ не иначе, какъ съ новаго разрѣшенія Правительства.

истиняея, albo nowo dla tego zawiązujące się, powinien pierwsiy przelać jey swój przywilej, pozostając sam potem przy ogólnych tylko prawach założyciela kompanii, albo prostego akcyonisty.

8) Kompanie zakładają się, uważając podług natury przedsięwzięcia, albo na czas nieograniczony, albo na pewny okres, w szczególnych ich ustawach imienne oznaczony. Lecz szczególne prerogatywy i wyłączne przywileje dają się kompaniom zawsze nie inaczej, jak na termin, którego oznaczenie zależy także od natury przedsięwzięcia, od wielkości połączonych z niem poprzedniczych wydatków, od większej lub mniejszej niepewności w powodzeniu i t. d. Zresztą samo przez się wypada: a) jeżeli kompania ma na celu przyprowadzenie do skutku jakiegokolwiek nowego wynalazku, tedy nadany jey przywilej na wyłączne prawo działania, nie może przechodzić terminu przywileju, wydane-go, albo ustąpięnego na rzecz kompanii na sam wynalazek; b) że dalszego istnienia kompanii i po upływie tego terminu nie wzbrania się, ale tylko bez wyłącznego już przywileju, i c) iż jeżeli podług szczególnych warunków kompanii samo jey istnienie zakreślone pewnym terminem, tedy po jego upłynieniu, ogólnemu zebraniu akcyonistów nie zabrania się prosić u Rządu pozwolenia i na dalsze zostawienie kompanii w jey czynności na czas nieograniczony.

9) Darowany kompanii wyłączny przywilej, po upływie jego terminu, ani odnawianym, ani przedłużanym być nie może.

10) Każda kompania powinna być zakładaną pod oznaczonym nazwaniem, wziętém od przedmiotów, albo natury jey przedsięwzięcia.

11) Kompania na akcyach, którey przedmiotem jest przedsięwzięcie właściwie handlowe, albo odnoszące się do fabrycznego przemysłu, obowiązana jest wziąć, dla siebie co rok, odpowiednie składkowemu swojemu kapitałowi, ustanowione handlowe świadectwo. Od brania jego wyłączają się te tylko z pomienionych kompanij, które w swym rodzaju będą pierwsze, zawiązane w Rossyi, kiedy im przy tém nie nadaje się ani wyłącznego przywileju, ani innych jakichkolwiek prerogatyw.

12) Jeżeli kompania ma za przedmiot zaprowadzenie takich zakładów, których bliskość może przyczynić szkodę sąsiednim budowlom albo mieszkańcom, tedy zakłady tego rodzaju pozwalają się jedynie z temi ograniczeniami i zastrzeżeniami, jakie są już w prawach objęte, lub na czas przyszły ustanowione będą, względem pomieszczenia i urządzenia w miastach zaprowadzeń prywatnych; rękodzielnicznych, fabrycznych i innych zakładów.

13) Kompanie, których przedmiot zdaje się niepodobnym do uskutecznienia, albo jest przeciwny prawom, moralności, dobrej wierze w handlu i towarzyskiemu porządkowi, albo nakoniec połączony z wielkim uszczerbkiem dochodów Państwa, lub też ze szkodą przemysłu, — zupełnie do zawiązania nie dopuszczają się.

14) Kompania, która otrzymała wyłączny przywilej, nie ma prawa stowarzyszać się z inną kompanią akcyyną, albo ustępować jey swego przywileju, bez szczególnego na to pozwolenia Rządu.

15) Kompania, którey prawidła raz przez Rząd zatwierdzone, nie może rozszerzać działań swych za obręb zakreślonych jey granic i nie może także czynić żadnych w swoich prawidłach odmian bez nowego ze strony Rządu pozwolenia, oprócz jednakoż artykułów, odnoszących się do szczegółów toku interesów i t. d., które, przez szczególne jey ustawy, wyraźnie dozwolonym będzie odmiennieć, podług najbliższych wskazań doświadczenia, samey administracyi kompanii, albo ogólnego zebrania jey akcyonistów.

16) Jeżeli w terminie, zakreślonym przez szczególne ustawy kompanii dla subskrypcyi i wniesienia składek (art. 28), nie wszystkie akcje będą rozebrane, albo pieniądze, mające się wypłacić w tym terminie, nie wszystkie zupełnie zostaną wniesione, a założyciele nie zechcą i ustawami nie będą zobowiązani wziąć na siebie pozostałych akcyj, tedy kompania uznaje się za niebyłą, i przywileje, jeżeli takowe były wydane, za nieważne. Od tego jednakże wyłączają się zdarzenia, kiedy za ogólnym zgodzeniem się akcyonistów, uznanym będzie rzeczą możliwą, albo się ograniczyć na rzeczywiste zebrany kapitale, albo, w stosunku do niego zmniejszyć samo przedsięwzięcie: zresztą to i owo dozwala się nie inaczej, jak za nowym pozwoleniem Rządu.

17) Существованіе компаній, единожды воспріявшихъ уже свое дѣйствіе, какъ привилегированныхъ или съ особыми преимуществами, такъ и получившихъ одно дозволеніе, прекращается или истеченіемъ опредѣленнаго въ частномъ уставѣ срока, когда не будетъ противнаго тому приговора общаго собранія акціонеровъ (ст. 8), или же и до минованія сего срока, когда по приговору общаго собранія акціонеровъ признано будетъ невозможнымъ или не нужнымъ продолжать долѣе предпріятія компаніи, а обязательства, принятія ею предъ публикою или частными лицами, по свойству своему, не воспрепятствуютъ ея закрытію.

18) Въ случаѣ закрытія Компаніи, дарованныя ей преимущества, или исключительная привиллегія, прекращаются вмѣстѣ съ ея уничтоженіемъ, хотя бы впрочемъ срокъ ихъ еще и не миновалъ; но дѣйствіе привиллегій и преимуществъ прекращается и до истеченія ихъ срока неприведеніемъ предпріятія компаніи въ дѣйствіе въ опредѣленное для того уставомъ ея время (ст. 21), если впрочемъ доказано будетъ, что въ томъ была очевидная и неподлежащая никакому сомнѣнію вина самой компаніи, и если окажется невозможнымъ дать ей отсрочку безъ общественнаго вреда, или безъ нарушенія правъ третьяго лица.

19) Во всѣхъ означенныхъ случаяхъ прекращенія привилегій и преимуществъ, или закрытія компаніи (ст. 16, 17 и 18), формальное обнародованіе дѣлается, по представленію подлежащаго Министерства или Главнаго Управленія, чрезъ Правительствующій Сенатъ, а сверхъ сего сама компанія публикуетъ о томъ въ вѣдомостяхъ, для свѣдѣнія акціонеровъ и другихъ лицъ, имѣющихъ какое либо въ дѣлахъ ея участіе.

(Продолженіе впереди.)

— Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ внесенное по Высочайшему повелѣнію представленіе Министра Финансовъ по частному дѣлу, изъ коего возникъ вопросъ: какъ поступать въ тѣхъ случаяхъ, когда дворянское имѣніе будетъ завѣщано лицу, неимѣющему права владѣть онымъ? въ разрѣшеніе сего вопроса *имѣніемъ положило*: 1.) Въ дополненіе къ изыятіямъ, кои въ ст. 645 Свода Зак. Гражд. (т. X.) означены, постановить, что завѣщавать недвижимыя дворянскія имѣнія лицамъ, неимѣющимъ права владѣть оными, отнынѣ впредъ запрещается. 2.) Сіе запрещеніе, какъ вновь постановляемое, не можетъ имѣть обратнаго дѣйствія на завѣщанія, уже воспріявшія донынѣ законную ихъ силу по смерти завѣщателей. 3.) По завѣщаніямъ сего рода, вошедшимъ уже въ законную силу, имѣнія завѣщанныя должны поступать въ вѣдомство Дворянскихъ Опекъ и отъ нихъ должны быть обращаемы въ продажу по вольнымъ цѣнамъ, но не прежде, какъ по истеченіи двухгодичнаго срока, для предьявленія споровъ вообще по завѣщаніямъ въ Ст. 671 Свода Гражд. Зак. положеннаго; вырученный же за оныя капиталъ, такъ какъ собраніе во время управленія доходовъ, опеки имѣютъ отдавать наследникамъ, въ завѣщаніи означеннымъ. Само собою впрочемъ разумѣется, что если въ теченіи двухгодичнаго срока возникнетъ споръ и по оному послѣдуетъ судебное разбирательство: то продажа останавливается до окончательнаго рѣшенія. На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано: *Бытъ по сему*. Въ Царскомъ Селѣ, 4-го Ноября 1836.

— Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ докладъ Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената о изобличенныхъ въ пристанодержательствѣ дезертировъ помѣщичьихъ крестьянахъ, приговоренныхъ къ отдачѣ въ военную службу, но оказавшихся къ оной неспособными, *имѣніемъ положило*. 1.) Статью 412 Свода Зак. Угол. (т. XV. въ продолженіи), замѣнить слѣдующею: За водвореніе дезертира или бѣглаго, съ помѣщиковъ, вмѣсто поставки рекрута натурою, взыскивается по днѣ тысячи рублей ассигнаціями. Но сіе взысканіе должно быть налагаемо въ такомъ только случаѣ, когда помѣщикъ самъ имѣетъ пребываніе въ томъ селеніи, гдѣ дезертиръ или бѣглець будутъ водворены. Тому же взысканію двухъ тысячъ рублей ассигнаціями подвергается управляющій деревнею, гдѣ допущенъ будетъ къ водворенію дезертиръ, если сей управляющій принадлежитъ къ состоянію, изъ ятому по закону отъ тѣлеснаго наказанія, въ противномъ случаѣ онъ подвергается наказанію плетми и отдачѣ въ военную службу, или, по неспособности къ оной, ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе. 2.) Силу сей, такимъ образомъ измѣненной статьи 412-й, распространить, согласно опредѣленію Правительствующаго Сената, на всѣ тѣ случаи, когда приста-

17) Истnienie компаній, które raz już rozpoczęły swe działanie, tak uprzywilejowanych albo z osobnymi prerogatywami, jako i tych, które otrzymały samo dozwolenie, ustaje albo z upłynieniem terminu, w szczególnych ustawach zakreślonym, jeżeli nie będzie przeciwnego temu postanowieniu ogólnego zebrania akcyonistów (art. 8), lub też i przed upływem tego terminu, jeżeli przez postanowienie ogólnego zebrania akcyonistów, uznano będzie rzeczą niepodobną albo niepotrzebną utrzymywać dalej przedsięwzięcie kompanii, a zobowiązania przez nią przyjęte względem publiczności albo osób prywatnych, podług swej natury, nie przeszkadzają do jej rozwiązania.

18) W zdarzeniu rozwiązania się kompanii, dane jej prerogatywy, albo wyłączny przywilej, ustają razem z jej zamknięciem, chociażby zresztą termin ich jeszcze nie upłynął; ale moc przywileju i prerogatyw ustaje i przed upływem ich terminu przez nieprzywiedzenie przedsięwzięcia kompanii do skutku w zakreślonym do tego w jej ustawach czasie (art. 21), jeżeli z resztą będzie dowiedziono, że w tém była widoczna i nieulegająca żadnej wątpliwości wina samej kompanii; i jeżeli się okaże rzeczą niepodobną pozwolić na przedłużenie jej terminu bez towarzyskiej szkody, lub bez naruszenia praw trzeciej osoby.

19) We wszystkich wyżej opisanych zdarzeniach ustania przywileju i prerogatyw, albo rozwiązania kompanii (art. 16, 17 i 18), formalne obwieszczenie czyni się po przedstawieniu właściwego Ministeryum albo Głównego Zarządu, przez Rządzący Senat, a prócz tego sama kompania ogłasza o tém w gazetach, dla wiadomości akcyonistów i innych osób, mających jakiekolwiek bądź w ich interesach uczestnictwo.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

— Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy podane za Naryższym rozkazem przedstawienie Ministra Skarbu w prywatnej sprawie, z której wynikło zapytanie: jak postępować w tych zdarzeniach, kiedy dworzański majątek będzie testamentem zapisany osobie, niemającej prawa nim władać? na rozwiązanie tego zapytania *przez opinią zamierzyło*: 1) Na dopełnienie wyjątków, które w 645 art. Połączenia Praw Cywilnych (T. X) są opisane, postanowić, że zapisywać nieruchomości dworzańskie majątki osobom, niemającym prawa nimi władać, od tąd na przyszłość zabrania się. 2) To zabronienie, jako nowo ustanowione, nie może mieć wstecznego działania na testamenta, które już dotąd przyjęły prawną moc swoją po śmierci testatorów. 3) Podług zapisów tego rodzaju, weszłych już w moc prawną, majątki testamentem zapisane powinny wchodzić do wiedzy Dworzańskich Opiek, a przez nie, powinny być wystawione na sprzedaż za wolne ceny, lecz nie pierwsi, jak po upływie dwóletniego terminu, dla wykrycia sporów w powszechności względem testamentów w art. 671 Połączenia Praw Cywilnych ustanowionego; uzyskany zaś za nie kapitał, równie jak i zebrane w czasie administracyi dochody, opieki mają oddawać successorom, w testamencie wyrażonym. Zresztą samo z siebie wypada, iż jeżeli w przeciągu dwóletniego terminu wyniknie spór, i z niego wytoczy się sądowe rozpoznanie, tedy sprzedaż oddkłada się do ostatecznego wyroku. Na autentyku Własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano: „*Ma być podług tego*”. W Carskim Sielcu, 4 go Listopada 1836 roku.

— Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Połączonego Zebrania pierwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu o przekonanych w przechowywaniu zbiegów obywatelskich włóścianach, osądzonych na oddanie do służby wojskowej, lecz którzy się nie okazywali zdolnymi do niej, *przez Opinią postanowiło*: 1) Artykuł 412 Połączenia Praw Kryminalnych (T. XV w dalszym ciągu), zamienić następującym: Za przechowywanie дезертера lub zbiega, od obywateli, zamiast dania rekryta w naturze, uzyskuje się po dwa tysiące rubli assygnacyami. Lecz to uzyskanie powinno być czynione w takiem tylko zdarzeniu kiedy obywatel sam mieszka w tej wsi, gdzie дезертер albo zbieg będą zamieszkalili. Temuż uzyskaniu dwóch tysięcy rubli assygnacyami ulega zarządzający wsią, gdzie дезертерowi będzie dozwolono zamieszkanie, jeżeli ten zarządzający należy do stanu, wyjątego prawami z pod kary cielesnej; w razie przeciwnym ulega on ukaraniu pleciami i oddaniu do służby wojskowej, albo na przypadek niezdolności do niej, zesłaniu do Sybiry na załudnienie. 2) Moc tego, w taki sposób odmienionego 412 artykułu, rozciągnąć zgodnie z postanowieniem Rządzącego Senatu, na wszystkie te zdarzenia, kiedy przechowywający, skazany na oddanie do służby wojskowej, okaże się do niej niezdolnym, zsyłając go, na istotnej osnovie pomienio-

подержатель, приговоренный по суду къ отдачѣ въ военную службу, окажется къ оной неспособнымъ, ссылая его, на точномъ основаніи означенной статьи, въ Сибирь на поселеніе; сообразно чему пополнить 410 и 414 статьи Свода Зак. Угол. (въ продолженіи). На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано: *Быть по сему.* Въ С. Петербургѣ 25-го Ноября 1836.

— Правительствующій Сенатъ слушалъ представленіе Г. Министра Финансовъ, что уставомъ и учрежденіемъ Горнаго управленія 22-ю статьею, повинность исправленія дорогъ и мостовъ внутри заводскихъ округъ, ведущихъ къ губернскимъ и уѣзднымъ городамъ, гдѣ и почта по онымъ проходитъ, равно находящихся внѣ заводскихъ округъ, возложена на заводскихъ людей. Онъ Министръ находя съ своей стороны, что означенная повинность, возложенная 770-ю ст. проекта горнаго положенія, Высочайше утвержденнаго 6 Іюля 1806 года, на крестьянъ приписныхъ и другихъ, не можетъ съ уничтоженіемъ приписныхъ крестьянъ быть обращена на заводскихъ людей, т. е. мастеровыхъ и непремывныхъ работниковъ, постоянно занятыхъ заводскими работами, а должна остаться на обязанности тѣхъ, которые несли оную прежде, т. е. бывшихъ приписныхъ и другихъ крестьянъ, входивъ по сему предмету въ Государственный Совѣтъ съ представленіемъ. Государственный Совѣтъ, въ соединенныхъ Департаментахъ Экономіи и Военномъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ сіе представленіе и находя, что къ исправленію означенныхъ во 2-мъ пунктѣ ст. 22-й, Св. Уст. и Учреж. Горнаго управленія, дорогъ и мостовъ неудобно привлекать мастеровыхъ и рабочихъ, находящихся при казенныхъ Горныхъ заводахъ, и что повинность сія должна остаться на обязанности тѣхъ, кто и прежде отправлялъ ее, т. е. на бывшихъ приписныхъ крестьянахъ, *положилъ*: пунктъ 2-й, ст. 22-й Св. Устава и Учреж. Гор. управленія тома VII пояснить тѣмъ, что исправленіе дорогъ и мостовъ внутри заводскихъ округъ, ведущихъ къ губернскому и уѣздному городу, гдѣ и почта по онымъ проходитъ, равно дорогъ и мостовъ внѣ заводскихъ округъ, ведущихъ къ Горнымъ городамъ и селеніямъ при заводахъ, рудникахъ и пристаняхъ, должно быть производимо бывшими приписными, а нынѣ казенными, и другими крестьянами, по уравнительной между ними раскладкѣ. Сіе мнѣніе Государственного Совѣта, въ 16-й день минувшаго Ноября удостоено Высочайшаго утвержденія. (С. В.)

Варшава, 28-го Января.

Е. Высоко-Пресвящ. Архіепископъ Варшавскій для испрошенія себѣ и всему Христіанству Божіей милости, во всей Архіепископствѣ во время Великаго Поста, предписалъ сорока-часовое молебствіе, которое будетъ совершаться во всѣхъ Варшавскихъ костѣлахъ.

— Энтомологическое общество въ Парижѣ, справедливо оцѣнило познанія Г. Антонія *Vagi*, учителя Варшавской Гимназіи на Лешнѣ, наименовало его въ исходѣ пр. года, своимъ членомъ.

— Административный Совѣтъ далъ 10-лѣтнюю привилегію, Генриху *Анзельму* Прусскому уроженцу, на изобрѣтенное имъ средство приготовить всякаго рода хлѣбную солому такъ, что она становится эластическою, и теряя обыкновенную свою хрупкость, съ успѣхомъ можетъ замѣнять щетину для матрацовъ и проч.

— Со времени появленія холеры въ Варшавѣ т. е. съ 11 Ноября 1836, заболѣло лицъ обоюго пола 50, изъ нихъ умерло 27, выздоровѣло 22, остается больныхъ 1. (С. С.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 25-го Января.

Въ здѣшней столицѣ 18-го ч. с. м. происходило ежегодно возобновляемое въ сей день такъ названное Орденовое и Коронаціонное празднество. Король съ фамиліею находился на молебствіи, потомъ кавалеры разныхъ Прусскихъ орденовъ обѣдали у Его Велич., который наименовалъ новыхъ кавалеровъ, именно: 2 ордена Краснаго Орла 1-й степени съ дубовымъ вѣнкомъ, 6 тогожъ ордена 2-й степени со звѣздой и вѣнкомъ, 3 сегожъ ордена со звѣздой безъ вѣнка, (между сими Императорско-Россійскаго Дѣйст. Стат. Совѣт. *Киселевскаго*), 15 тогожъ ордена 2-й степени съ вѣнкомъ, 36 тогожъ ордена 3-й степени получило бантъ (между прочими *Завадскій* Совѣтникъ Регентства въ Лигницѣ), 48 тогожъ ордена и тойже степени съ бантомъ, 10 тогожъ ордена и тойже степени безъ банта, 158 тогожъ ордена 4-й степени, 31 ордена Св. Іоана и 109 особъ получило общій почетный знакъ.

— По Королевскому повелѣнію, пятый Сеймъ Сак-

него артыкулу, до Сибери на залудненіе, з чѣмъ згодне допѣлнѣ 410 и 414 арт. Поѣченія Прав Крыминальных (в далшымъ ciągu). На аутентыку власнѣ Яго Цесарскіей Мошчї рѣка написано: *Ma byдѣ podług tego.* W S. Petersburgu 25-go Listopada 1836 roku.

— Рѣдзѣцѣ Сенатъ слѣхали представленія Р. Министра Скарбу, ѣе 22-м артыкулемъ уставу и урѣдженъ Zarządu Górniczego, повинностъ репарачи дргъ и мостовъ wewnátrz fabrycznych okręgów, wiodących do miast Gubernialnych i Powiatowych, gdzie i poczta po nich chodzi, również znajdujących się za obrębem fabrycznych okręgów, włożony jest na ludzi fabrycznych. Tenże P. Minister znajdując ze swej strony, że pomieniona powinność, włożona 770-m art. projektu Ustawy Górnicznej, Narywżer zatwierdzonej 6-go Lipca 1806 roku, na włościan przypisnych i innych, nie może za zniesieniem włościan przypisnych byдѣ zwróconą na ludzi fabrycznych, to jest: rzemieślników i ciągłych robotników, stale zajętych robotami fabrycznymi, ale powinna pozostać obowiązkiem tych, którzy ją dawniej wykonywali, to jest: byłych przypisnych i innych włościan, czynił w tej rzeczy przedstawienie do Rady Państwa. Rada Państwa, na połączonych Departamentach Ekonomii i Wojskowym i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy to przedstawienie i znajdując, że do reperatury opisanych w 2-m punkcie 22 art. Połączenia Ustaw i Urzędzeń Zarządów Górnicznych, dргъ и мостовъ, niedogodnie jest odrywać rzemieślników i robotników, przy Skarbowych Górnich fabrykach znajdujących się, i że powinność ta powinna pozostać obowiązkiem tych, którzy ją i pierwiej wykonywali, to jest: byli przypisni włościanie, *postanowiła*: 2-gi punkt, 22-go artykułu Połączenia Ustaw i Urzędzeń Górnich Zarządów тому VII objaśnić tak, że reparacja dргъ и мостовъ, wewnátrz fabrycznych okręgów, wiodących do miasta Gubernialnego i Powiatowego, gdzie i poczta po nich chodzi, również dргъ и мостовъ за obrębem fabrycznych okręgów, wiodących do miast i wiosek Górnich przy fabrykach, kopalniach i przystaniach, powinna byдѣ wykonywaną przez byłych przypisnych, teraz skarbowych, i innych włościan, podług równego pomiędzy niemi rozkładu. Ta Opinia Rady Państwa, dnia 16-go zeszłego Listopada Narywżer została zatwierdzoną. (G. S.)

Warszawa, dnia 28 Stycznia.

JW. JX. Arcybiskup Warszawski, dla uproszenia sobie i wiernym Chrystusowym łask potrzebnych od Boga, zarządził w całej archidiecezyi na czas wielkiego postu, czterdziesto godzinne nabożeństwo, które w kościołach warszawskich odbywać się będzie.

— Towarzystwo Entomologiczne w Paryżu, ceniąc sprawiedliwie naukę Pana Antoniego *Wagi*, Profesora przy tutejszém Gimnazjum Warszawskiem na Lesznie, mianowało go ku końcowi r. z. członkiem swoim.

— Rada Administracyjna udzieliła na lat 10, Henrykowi *Anzelmu*, obywatelowi z Pruss, list przyznania wynalazku na przyrządzenie każdego gatunku słomy zhożowej, tak, iż staje się elastyczną, a tracąc swoje naturalną kruchość, zastępuje doskonale włosy końskie na wyściółki.

— Od czasu zjawienia się cholery w Warszawie, to jest od dnia 11 (23) Listopada 1836 r. zachorowało obojey płci osób 50, z tych umarło 27, wyzdrowiało 22, pozostaje chora 1. (G. C.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y a.

Berlin, dnia 25 Stycznia.

Dnia 18 b. m. odbył się w tutejszej stolicy corocznie wznawiany w tym dniu tak zwany obchód orderowy i koronacyjny. Król Jmci i Rodzina jego znajdowali się na nabożeństwie, po czym Kawalerowie wszelkich orderów pruskich byli na obiedzie u Monarchy, który mianował nowych Kawalerów, jak to: 2 orderu Orła Czerwonego 1-szej klasy z wieniec dębowym, 6 tegoż orderu 2-giej klasy z gwiazdą i wieniec, 3 tegoż orderu z gwiazdą bez wienca, (między niemi jest Cesarsko-Rossyjski Ręczywisty Radzca Stanu *Kisielewski*), 15 tegoż orderu 2-giej klasy z wieniec, 36 tegoż orderu 3-ciej klasy otrzymało kokardę (między niemi *Zawadzki*, Radzca Regencyi w Lignicy), 48 tegoż orderu i teyże klasy z kokardą, 10 tegoż orderu i teyże klasy bez kokardy, 158 tegoż orderu 4-tej klasy, 31 orderu S. Jana i 109 osób otrzymało znak powszechny honorowy.

— Stosownie do rozkazu Króla Jmci, piąty Seym

сонской провинции начнется 29-го ч. с. м. Сеймовымъ Маршаломъ наименованъ Графъ *Штолберг-Вернигероде*, а заступающимъ его мѣсто Ландратъ *Крозигг* изъ Пеплица. Королевскій Сеймовый Комисаръ Тайный Государ. Министръ *Клевиц* 26 го ч. с. м. отправится изъ Магдебурга въ Мерсебургъ для открытія Сейма.

Познань, 25-го Января.

Познанско-Гнезненскій Архіепископъ Аббатъ *Дунинъ*, назначилъ награду за наилучшую рѣчь: „*О началѣхъ конференцій Декановъ и какиъ образомъ онѣ должны быть составляемы*“, также другую за лучшее изъясненіе вопроса: „*Какиъ образомъ должны быть преподаваемы въ училищахъ законы божій*“. Разсужденія могутъ быть написаны на польскомъ или латинскомъ языкахъ. (G. C.)

Австрія.

Вѣна, 21-го Января.

14-го ч. Австрійскій кабинетный, Англійскій и Французскій курьеры посольства, отправились отсюда въ Ст. Петербургъ.

— Увѣдомляютъ изъ Венгріи, что предприняты мѣры противу разбойничьей шайки *Собри*, не имѣли еще желаемого успѣха. До сихъ поръ задержаны только одинъ изъ членовъ сей шайки, который преступленія свои искупилъ смертію. (A.P.S.Z.)

Франція.

Парижъ, 20-го Января.

Въ нынѣшнемъ засѣданіи Палата будетъ предложено 40 различныхъ проектовъ закона, и между прочимъ о желѣзныхъ дорогахъ.

— Стража въ Люксембургскомъ дворцѣ усилена, изъ чего заключаютъ, что въ Судѣ Перовъ вскорѣ начнется дѣло преступника *Менье*.

— Въ Казнѣ собрался комитетъ для разсмотрѣнія плана, на счетъ проведенія канала отъ сего города до моря. Проектъ для такового предпріятія представленъ будетъ Палатамъ для пріобрѣтенія законной силы.

— Письмо изъ Тулона отъ 14 ч. с. м. сообщаетъ: „13 полковъ пѣхоты, 10 батарей артиллеріи, значительный корпусъ инженеровъ, 2,000 конницы и 3 баталіона Африканскихъ стрѣлковъ, назначено для второй экспедиціи противу Константины. Все это войско составлять будетъ болѣе 25,000 чел. Имена Генераловъ, которые будутъ командовать въ сей экспедиціи еще не извѣстны. Генераль-Поручикъ *Кубіе* прибылъ сюда вчера на пароходѣ *Phare*, и тотчасъ отправился въ Парижъ. Сынъ Маршала *Даву* въ качествѣ путешественника, вступилъ на фрегатъ *Artemisia*, который черезъ два дня отправляется отсюда, для совершенія путешествія моремъ во кругъ свѣта.

— Испанская Королева Правительница объявила Мексиканскому Посланнику благодарность за пожертвованіе въ пользу жителей города Бильбао 20,000 реаловъ.

— Между рѣчами, произнесенными предъ Судомъ присяжныхъ защитителями Страсбургскихъ подсудимыхъ, наиболее произвела впечатлѣнія рѣчь Г. *Паркена* въ защиту его брата, и Г-на *Баррота* въ пользу Полковника *Водре*.

— Шесть воспитанниковъ, которые задержаны въ Франкфуртѣ по случаю происшествій 1833 г. и приговорены къ заключенію на всю жизнь, и которые бѣжали изъ тюрьмы, прибыли въ Мецъ и отправятся въ Америку.

21-го Января.

Президентъ Палаты Депутатовъ такъ нездоровъ, что по предписанію своего врача, въ продолженіе нѣсколькихъ дней не можетъ заниматься никакими дѣлами.

— Генеральный штабъ назначеннаго въ Константинополь экспедиціоннаго войска, говорятъ будетъ составленъ въ слѣдующемъ порядкѣ: Начальствующій Командиръ Герцогъ *Орлеанскій*; старшій Генераль, Генераль-Лейтенантъ *Шрамъ*; Командиръ 1-й дивизіи, Генераль-Лейтенантъ *Дамремонъ*; Командиръ 2-й дивизіи Генераль *Ашаръ*; Командиръ 3-й дивизіи Генераль-Лейтенантъ *Бюжо*; Командиръ конницы Генераль *Марбо*; бригадные Командиры, Генералы *Трефель*, *Рульеръ*, *Дюрошере*, *Перрего* и проч.; Командиръ артиллеріи, Генераль *Гуржо*; Командиръ инженернаго корпуса Генераль *Лали*.

— Легитимистическій журналъ *la France* сегодня, какъ въ день кончины *Людвика XVI*, вышелъ съ траурною каймою.

22-го Января.

Король давалъ вчера приватную аудіенцію Маршалу *Жерару* и Графу *Ареу*.

— Г. *Дюпенъ* заболѣлъ, но сегодня ему уже лучше, и вѣроятно въ будущемъ засѣданіи Палаты Де-

провинциі Саксией rozpocznie się dnia 29 b. m. Marszałkiem seymowym mianowany został Hrabia *Stolberg-Wernigerode*, a zastępcą jego Radzca Ziemiański *Krosigh z Pöplitz*. Królewski Kommissarz seymowy, Tajny Minister Stanu *Klewiz*, wyjedzie dnia 26 b. m. z Magdeburga do Merseburga na zagażenie Seymu. (D. P.)

Познань, 25-го Стычня.

Архiebiskup poznański-gnieźnieński, Xiądz *Dunin*, wyznaczył nagrodę za najlepsze pismo: „*O początkach konferencyi Dziekanów i sposobie, w jakim je odbywać trzeba*“, tudzież drogą za najdokładniejsze objaśnienie pytania: „*Jakim sposobem nauka Religii w szkołach dawana być powinna*“. Rozprawy mogą być albo po polsku albo w łacińskim języku pisane. (G. C.)

Австрія.

Вієна, 21 Стычня.

Дня 14 т. м. Австрійскіі гоуіеа кабинетовы, та-кожъ Англійскіі і Французскіі гоуіеа поселства, выѣхали зтад до Petersburga.

— Доносzą z Węgier, iż śródkki przedsięwzięte przeciwko bandy rozboyniczej *Sobriego*, nie miały jeszcze żądanych skutków. Dotąd nięto tylko jednego członka tej bandy, który zbrodnie swe śmiercią przypłacił. (A.P.S.Z.)

Франція.

Парыжъ, 20-го Стычня.

Na teraźniejszém posiedzeniu Izby, będzie przelozonych 40 rozmaitych projektow do prawa, między ktorzymi tyczą się kolei żelaznych.

— Warta w pałacu Luxemburskim została wzmożona, zkad wnoszą, że w Sądzie Parów rozpocznie się niezadługo sprawa zbrodniaza *Meunier*.

— W Caen zebrał się komitet zajęty rozpoznaniem planu, aby poprowadzić kanał od tego miasta aż do morza. Projekt do takowego przedsięwzięcia będzie przedstawiony Izhom dla otrzymania mocy prawney.

— List z Tulonu pod d. 14 b. m. wyraża: „13 półków piechoty, 10 baterij artylerji, liczny korpus inżynierów, 2,000 jazdy i 3 baliony strzelców afrykańskich, przeznaczono do drugiej wyprawy przeciw Konstantynie. Całe to woysko wynosić będzie przeszło 25,000 ludzi. Niewiadome są jeszcze nazwiska Jenerałów, którzy dowodzić będą w tej wyprawie. Jenerał-Porucznik *Cubières* przybył tu wczora na statku parowym *Phare*, i natychmiast pojechał do Paryża. Syn Marszałka *Davoust* wsiadzie jako podróżny na pokład fregaty *Artemisia*, która pojutrze ztaд wypłynie celem przedsięwzięcia żeglugi około świata.”

— Królowa Regentka Hiszpańska oświadczyła Póbstowi Meksykańskiemu wdzięczność swoję za to, iż dla mieszkańców miasta Bilbao ofiarował teraz 20,000 realów.

— Pomiedzy mowami, które obrońcy oskarżonych Strażburskich mieli przed Sądem Przysięgłych, największe wrażenie sprawiła mowa Pana *Parquin* za bratem swoim, i Pana *Barrot* za Półkownikiem *Vaudrey*.

— Sześciu uczniów, którzy za wypadki r. 1833 uwięzieni byli w Frankforcie i skazani na areszt na całe życie, a którzy niedawno zbiegli z więzienia, przybyli do Metz i mają się udać do Ameryki.

Дня 21.

Prezydent Izby Deputowanych tak jest niezdrów, iż podług przepisów sw jego lekarza, przez dni kilka nie może się zajmować interesami.

— Mówią, że Sztab-Jeneralny przeznaczonego na wyprawę do Konstantyny woyska, złożony będzie z następujących osob: Naczelný dowódca Xiąże *Orleans*; Naczelný Jenerał, Jenerał-Porucznik *Schramm*; dowódca 1-ey dywizji, Jenerał-Porucznik *Damremont*; Dowódca 2-ey dywizji Jenerał *Achard*, dowódca 3-ey dywizji, Jenerał-Porucznik *Bugeaud*; dowódca kawalerji Jenerał *Marbot*; dowódzcy brygad: Jenerałowie *Trezel*, *Rulhière*, *Durocheret*, *Perreiaux* i t. d; dowódca Artylleryi, Jenerał *Gourgand*; dowódca korpusu Inżynierów, Jenerał *Lamy*.

— Dziennik Legitymistyczny *la France*, dzisiaj, jako w rocznicę śmierci *Ludwika XVI*, wyszedł z żałobną obwódką.

Дня 22.

Król Jmć dał wczora prywatne posłuchanie Marszałkowi *Gerard* i Hrabieму *Argout*.

— Pan *Dupin* zachorował, lecz dziś ma się lepiej, i zapewne na następney sessyi Izby Deputowanych bę-

путатовъ, будетъ въ состояннн занять свое Президентское мѣсто.

— Военное Министерство обнародовало распоряженіе, что съ сего времени, каждому солдату не прежде дано будетъ дозволеніе вступить въ брачныя связи, какъ на последнемъ году службы.

— Увѣдомляютъ изъ Тулона, что по полученному тамъ приказанію, все войско предназначенное для второй экспедиціи въ Константинополь будетъ непременно перевезено до 20 Февраля. Для переноса жизненныхъ припасовъ и военныхъ потребностей, Правительство кажется найметъ значительное число купеческихъ кораблей.

— Слышно, что дѣло *Менье* начнется въ Судѣ Палаты Церковъ 8 Февраля. Подсудимый до сихъ поръ не избралъ себѣ защитителя, но фамилія его будто просила Г-на *Но де ла Саважеръ* чтобы онъ принялъ на себя защиту. Говорятъ также, что преступникъ хотѣлъ себя въ темницѣ лишить жизни, и съ тѣхъ поръ за нимъ строго смотрятъ.

— Возобновляется слухъ, что Маршалъ *Султз* будетъ Президентомъ Совѣта Министровъ.

— Въ письмѣ изъ Тулона отъ 11 ч. с. м. содержится: „Иностранцыи легіонъ заключающій 810 чел., стоявшій на квартирахъ въ окрестностяхъ сего города, сегодня сюда прибылъ и чрезъ нѣсколько дней на кораблѣ *Suffren* поплыветъ въ Африку.“

— Отъ 8-го ч. с. м. увѣдомляютъ изъ Алжира о прибытіи туда Гг. *Деларю*, *Фоя* и *Пеліонъ*, Офицеровъ главнаго штаба, отпавленныхъ Военнымъ Министерствомъ. Съ нѣкотораго времени проживаетъ въ Алжирѣ, Германскій естество-испытатель Г. *Васнеръ* изъ Мюнхена, который предположилъ обозрѣть тамошнія окрестности въ ботаническомъ и минералогическомъ отношеніи.

— Начальникъ школы *Санъ-Симонистовъ* Абатъ *Эфантенъ* возвратился въ Парижъ изъ путешествія въ Восточныя владѣнія, гдѣ (кажется) не очень много нашелъ подражателей.

— Маркграфъ Генералъ *Ламетъ*, Депутатъ во время правленія *Наполеона*, умеръ на 81 году своей жизни.

— Генералъ *Нарвазъ* и нѣсколько Офицеровъ его корпуса, не хотѣя состоять подъ командою Генерала *Але*, подали Мадридскому Правительству прошеніе объ отставкѣ.

— Въ Сантандеръ 27-го ч. с. м. прибылъ Англійскій фрегатъ съ 50,000 ружьевъ. Изъ сего порта отправлено 40,000 паръ башмаковъ и 12,000 мундировъ для войска *Эспартеры* въ Португалетту.

— Пишутъ изъ Дуранго, что Генералъ *Гомесъ* будучи преданъ военному суду, за то что не послушавшись приказанія оставилъ Астурію. (G. C.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 20-го Января.

Предъ открытіемъ Парламента, Князь *Веллингтонъ* дастъ блистательный обѣдъ для знатнѣйшихъ членовъ своей партіи, между коими особенно извѣстенъ Сиръ Р. *Пиль*.

— Во время обѣда консерватистовъ даннаго недавно въ Вестъ-Кентъ, Г. *Плюмтръ* объявилъ, касательно Ирландіи и предложеній Министерства на счетъ сей провинціи, что Министерство охотно бы пожертвовало господствующею религіею, еслибъ знало, что оно такимъ образомъ удержится. *Globe* отвѣчаетъ, что это болѣе относится къ Сирю Р. *Пиллю*, приходя на память его поступки, при дарованіи свободы католикамъ.

— Пишутъ изъ Мальты отъ 2-го ч. с. м., что Турки устроили большіе склады амуниціи въ Триполѣ; полагали также, что Константинопольскій Бей получитъ оттуда въ помощь нѣсколько тысячъ войска.

— Исчислено, что области Средней и Южной Америки, должны Англіи капиталомъ и процентами отъ сдѣланныхъ займовъ 26,061,000 фунтовъ стерлин. (1,042,440,000 зл. поль.) (G. C.)

ГЕРМАНІЯ.

Мюнхенъ, 21-го Января.

Королевскимъ повелѣніемъ отъ 19-го ч. с. м. чины Королевства Баварскаго созваны на 2-е ч. Февраля с. г. — Президентомъ Палаты Совѣтниковъ на время засѣданій чиновъ, и въ семь году Король наименовалъ Фельдмаршала Князя *Вреде*.

— Профессоръ *Эртель* въ Ансбахѣ объявляетъ въ здѣшнихъ журналахъ, что онъ хотя пользовалъ двухъ больныхъ холерою холодною водою, но уже въ такомъ случаѣ когда лѣкаря объявили, что они не могутъ дать помощи. — Въ такомъ случаѣ вода естественно немогла быть полезна, ибо больные прежними лѣкарствами и утратою крови были разстроены. При томъ объявляетъ, что онъ нестанетъ лѣчить никого, кто прежде имѣлъ лѣкаря. (G. C.)

дѣе могъ занять свое кресло презесоскіе.

— Министеріумъ Войны оглосило розпорządzenie, że odtądъ каждому żołnierzowi nie pierwіey ma być wydawane pozwolenie do zawierania związkówъ małżeńskich, aż po rozpoczęciu ostatniego roku służby wojskowej.

— Z Tulonu donoszą, że podługъ otrzymanego tamъ rozkazu, wszystkie woyska przeznaczone do drugiej wyprawy Konstantynoskiej, mają być koniecznіe przedъ d. 20 Lutego przewiezіone. Pod sprężety, żywność i materiały wojenne, najmie podobno Rządъ znaczną liczbę okrętówъ kupieckich.

— Słychać, iż sprawa *Meuniera* w Sądzie Izby Parówъ zacznie się dnia 8 Lutego. Oskarżony nie obrałъ sobie jeszcze żadnego obrońcy; lecz rodzina jego miała upraszać Pana *Nau de la Sauvagère*, aby się podjąłъ obrony. Mówią oraz, iż zbrodniarzъ ten chciałъ sobie w więzieniu życie odebrać, i odtądъ jest ściśle strzeżony.

— Wznawia się pogłoska, że Marszałekъ *Soult* obeymie prezesostwo Rady Ministrów.

— Listъ z Tulonu pod dnіem 11 b. m. wyraża: „Legia zagraniczna, licząca 810 ludzi, która stała na leżachъ w okolicy tutejszego miasta, przybyła tu dziś, a za kilka dni popłynie na okręcie *Suffren* do Afryki.“

— Donoszą z Algieru pod dnіem 8 b. m. o przybyciu tamъ Panówъ *Delarue*, *Foy* i *Pelion*, oficerówъ głównego sztabu, wysłanychъ przez Ministra Woyny. Od niejakiego czasu bawi w Algierze naturalista niemiecki Panъ *Wagner* z Mnichowa, który zamierzyłъ zbadać tamieczną okolice pod względemъ botanicznymъ i mineralogicznym.

— Naczelnikъ Szkoły *Saint-Simonistów*, oyciec *Enfantin*, wróciłъ do Paryża z podróży, przedsięwziętej do krajówъ wschodnichъ, gdzie (jakъ się zdaje) nie bardzo wielu znalazłъ zwolenników.

— Margrabia Jenerałъ *Lameth*, Deputowany za Rządówъ *Napoleona*, umarłъ w 82 gim roku życia swego.

— Jenerałъ *Narvaez* i kilku oficerówъ korpusu jego, nie chcącъ podlegać rozkazomъ Jenerała *Alaix*, podali prośbę do Rządu w Madrycie o uwolnieniu od służby.

— Do Santanderъ przybyła d. 27 z. m. fregata angielska z 50,000 karabinówъ. Wyprawiono z portu tego 40,000 parъ trzewikówъ i 12,000 mundurówъ dla woyska Jenerała *Espartero* do Portugaletty.

— Z Durango donoszą, że Jenerałъ *Gomez* stawiony będzie przedъ Sądъ Wojenny, ponieważ wbrewъ otrzymanymъ rozkazomъ, opuściłъ Asturyę. (D. P.)

БРИТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 20-го Січня.

Предъ заіаженіемъ Парламенту, Хіаже *Wellington* да свіетны обіадъ для знакомітшихъ Члѣнѣвъ строніцтва swego, міędzy кѣоремі jest знајомы щечегѣлнєй Panъ R. *Peel*.

— Подчасъ обіаду Консерватистѣвъ, данею niedawno w West-Kent, Panъ *Plumptre* ошвіадечытъ, іаъ co сіе тыче Ірландіі і замыслѣвъ тєрашнєйшею Міністеріумъ влгледѣмъ тєго крају, Міністеріумъ охѣтнєіь учынїто офїаргъ з религіі панујащєй, гдѣбы вїедзїаіь, іаъ прєз то здоіа сіє утрzymać. *Globe* odpowїада, іаъ то hardziej stosuje сіє do Pana Roberta *Peel*, przy-pominającъ postępowanie jego przy nadaniu swobodъ katolikomъ.

— Z Malty donoszą pod d. 2 b. m., że Turcy zaіożyli wielkie składy amunicyi w Trypolu; mniemają oraz, że Bey Konstantyny otrzyma z tamtądъ kilka tysięcy woyska na pomoc.

— Obrachowano, że kraje Środkowe і Południowe Ameryki, winne są Anglii w kapitale і w prowizyi z zaciągniętychъ pożyczekъ 26,061,000 fun. szt. (1,042,440,000 zł. pol.) (G. C.)

НІЕМСҀУ.

Monachium, 21-го Січня.

Прєзъ декретъ Królewski d. 19 b. m. зwoіанє зо-стаіь Stanу Królestwa Bawarskiego na dnіє 2 Lutego b. r. — Презесемъ Izby Radzówъ на czas posiedzeń tychże Stanówъ, mianowałъ Królъ і w tym roku Feldmarszałka *Xięcia Hrede*.

— Professorъ *Oertel* w Ansbach ogłasza w tutejszychъ pismachъ, że wprowadzie użyć na dwóchъ chorychъ cholerycznychъ, metody leczenia zimną wodą, lecz wtedy dopiero mógłъ jej użyć, kiedy allopaci ошвіадечыли, że jużъ pomodzъ nie mogą. W takimъ razie вода naturalnie pomodzъ nie mogła, gdy chorzy przezъ poprzednie lekarstwa і utratę krwi zgubieni zostali. Ошвіадеча zа-тѣмъ, że nie przyymie żadnego chorego do leczenia, który poprzednio byłъ jużъ w ręku lekarza. (G. C.)

ИСПАНИЯ.

Мадридъ, 12-го Января.

Въ заведеніи Кортесовъ 10-го ч. с. м. въ первый разъ прочитано предложеніе Г-на *Фонтана* слѣдующаго содержанія: 1) Правительство должно представить чинамъ списокъ народонаселенія во всѣхъ провинціяхъ и на островахъ. 2) Правило равенства касательно военной службы, должно быть принято для всѣхъ провинцій. Обремененныя провинціи получать вознагражденія. 3) Разница между службою въ провинціальной милиціи и регулярномъ войскѣ будетъ принята въ разсмотрѣніе.

— Придворная газета содержитъ постановленіе, что каждый Испанецъ или иностранецъ можетъ учредить фабрику въ Испанской землѣ, безъ предварительнаго соглашенія Правительства.

— Извѣстно, что Г. *Кабалерро* въ заведеніи чиновъ сдѣлалъ предложеніе, чтобы къ постановленію касательно устраниенія *Донъ-Карлоса* отъ наслѣдства Испанскаго престола, присовокупить смертный приговоръ сему Принцу. По сему дѣлу назначена Коммиссія, которая отвергнула это предложеніе. (P.D.)

СѢВЕРО-АМЕРИКАНСКІЕ СОЕДИНЕННЫЕ ШТАТЫ.

Нью-Йоркъ, 24-го Декабря.

Состояніе здоровья Президента *Джаксона*, улучшается. (G.C.)

АЛЖИРЪ.

Едва ли гдѣ либо путешественникъ можетъ найти пріятнѣйшее мѣстопробываніе, какъ въ этой столицѣ, извѣстныхъ прежде пиратовъ. Въ продолженіе многихъ лѣтъ, Алжиръ былъ для насъ любимымъ предметомъ романтическихъ сказаній, несмотря на небольшое разстояніе его отъ образованной Европы. Теперь Французскій флагъ привлекаетъ множество любопытныхъ къ Варварійскимъ берегамъ; большая ихъ часть прибыла чтобы испытать своего счастья, а немногіе для изслѣдованія древнихъ памятниковъ Нумидіи, естественной исторіи и нравовъ тамошнихъ народовъ. Польза тамъ для всѣхъ очевидна. Благоуразумный спекулянтъ чрезъ нѣсколько лѣтъ удваиваетъ свой капиталъ; собиратель рѣдкостей находитъ оружіе, деньги и древніе камни съ надписями; естествоиспытателя привлекаетъ тамошнее изобиліе въ царствѣ прозябаемыхъ на равнину Метидшадъ, на берега Арага и гору Атласъ. Впрочемъ они немогутъ далеко заходить, ибо Кабаилы старающіеся безпрестанно увеличить свое собраніе череповъ, рубятъ имъ головы. Два живописца занимаются теперь изображеніемъ видовъ. Одинъ рисуетъ окрестности, зданія и развалины, другой представляетъ собранія въ кофейныхъ домахъ и цирюльняхъ, происшествія на торгахъ, и увеселенія Бедуиновъ. Жаль, что до сихъ поръ не нашлись такіе, которые бы учредили пароходное сообщеніе между Марселемъ и Алжиромъ. Купеческіе корабли обыкновенно чрезъ недѣлю совершаютъ плаваніе въ Алжиръ, а когда вѣтеръ подуетъ противный, нѣрѣдко плывутъ и мѣсяцъ. Разстояніе отъ Тулона до Алжира составляетъ 165 миль. На половинѣ пути, Балеарскіе острова, населенные довольно бѣдными, но привѣтливymi людьми. Пароходъ останавливается обыкновенно только на часъ времени при Магоні, столичномъ городѣ Минорки, для отдачи депешей. Но когда на морѣ свирѣпствуетъ большая буря, корабли въ тамошнемъ обширномъ портѣ, снискиваютъ безопасное мѣсто, чтобы остановиться на якорѣ. Городъ сей прекрасно выстроенный, малое имѣетъ народонаселеніе смотря по значительной его обширности. Одежда жителей похожа на Андалузскую. Земля не очень плодородна. *Пальма*, столичный городъ Маѵорки, имѣетъ прекрасную готическую кафедральную церковь. На морскомъ берегу множество вѣтряныхъ мельницъ представляетъ удивительное зрѣлище. Окрестныя горы покрыты лимонными и померанцовыми деревьями; всѣ почти прекрасныя апельсинны въ Марсель, привозятъ изъ Маѵорки. (D.P.)

Т е а т р ъ.

22-го числа сего мѣсяца, Общество Немѣцкихъ Актеровъ подъ дирекціею Г. *Шмидкофа* состоящее, представило извѣстную Оперу *Волшебная Флейта*. Хорошая игра и пѣніе Актеровъ, новыя и хорошія декораціи живописи Г. *Блюме*, сдѣлали сей вѣчеръ какъ и всѣ прочіе весьма пріятнымъ, въ которыхъ сказанное Общество представляетъ свои пьесы, по большей части изъ первѣйшихъ Оперъ состояща. Виленская Публика посѣщая Театръ и щедро вознаграждая труды Актеровъ, однакожь до прибытія Г. *Шмидкофа* не видѣла въ здѣшнемъ театрѣ *Фра-Діаволо*, *Зампы*, *Бѣлой Дамы* и другихъ оперъ не рѣдко представляемыхъ въ первыхъ театрахъ Европы. Дѣятельность Г. *Ашпергера* предвѣщаетъ лучшее состояніе здѣшняго театра.

ИСПАНИЯ.

Мадридъ, дня 12-го Января.

На sessii Становъ д. 10 б. м. прочитано первый разъ wniosek Pana *Fontan* w tej treści: 1) Rząd ma być wezwany, aby podał Stanom spis ludności we wszystkich prowincjach i na wyspach. 2) Zasada równości względem służby wojskowej ma być przyjętą dla wszystkich prowincyj. Prowincje przeciążone otrzymują wynagrodzenie. 3) Różnica między służbą w milicyi prowincjonalnej i w Armii regularnej, ma być wziętą pod rozważenie.

— Gazeta Dworska obeymuje postanowienie, iż każdy Hiszpan lub cudzoziemiec może zakładać fabrykę w kraju hiszpańskim, bez poprzedniego pozwolenia Rządu.

— Wiadomo, iż Pan *Caballero* uczynił wniosek na sessii Stanów, aby do prawa względem wyłączenia *Don Carlosa* od następstwa tronu Hiszpańskiego, dodać wyrok śmierci na tego Xięcia. Mianowano w tej mierze kommissją, która wniosek ten odrzuciła. (D.P.)

STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNEJ.

New-York, 24-go Grudnia.

Stan zdrowia Prezydenta *Jackson* polepsza się.

АЛЖИРЪ.

Rzadko które miejsce może wystawić przyjemniejszy pobyt podróżnym, jak ta stolica głośnych dawniej korsarzy. Przez długie wieki był dla nas Algier ulubionym przedmiotem powieści romantycznych, mimo małej odległości swojej od cywilizowanej Europy. Teraz chorągiew francuzka zwabia mnóstwo ciekawych do brzegów Barbaryjskich; większa ich część przybyła dla szukania szczęścia, a mała liczba dla poznania starożytnych pomników Numidy, historyi naturalnej i obyczajów ludów tamecznych. Tam korzyść jest wielką dla wszystkich. Roztropny spekulant podwaja w kilku latach swój kapitał; zbieracz osobliwości znajduje broń, pieniądze i stare kamienie z napisami; badacz natury zwabia obfita flora kraju na równinę Metidschad, na brzegi A-ratsch i górę Atlas. Nie mogą tam jednak za daleko się posuwać, bo Kabaylowie, zawsze usiłujący powiększać swój zbiór czaszek, ucinają im głowy. Dwóch malarzy zajmuje się teraz robieniem szkiców. Jeden rysuje okolice, zabudowania i rozwaliny, a drugi szkicuje zgromadzenia w kawiarniach i golarniach, zdarzenia na targowiskach i zabawy Beduinów. Szkoda, że dotąd nie znaleźli się przedsiębiorcy, którzyby urządzili związek statkami parowemi między Marsylią i Algierem. Okręty kupieckie odbywają zwykle w 8 dniach żeglugę do Algieru, a gdy wiatr nie jest pomyślny, często cały miesiąc płyną. Odległość z Tulonu do Algieru wynosi 165 mil. Na połowie drogi są wyspy Bалеарские, zamieszkałe przez ludzi dosyć ubogich, lecz bardzo uprzejmym. Statek parowy zatrzymuje się zwykłe tylko godzinę przed Mahon, stołecznym miastem Minorki, dla oddania depeszów. Lecz kiedy panuje wielka burza na morzu, okręty znajdują w tamiecznym wygodnym porcie bezpieczne miejsce do stania na kotwicy. Miasto to pięknie zabudowane ma szczupłą ludność w stosunku znacznej wielkości swojej. Ubiór mieszkańców jest podobny do Andaluzyjskiego. Ziemia nie jest bardzo urodzajną. *Palma*, stołeczne miasto Majorki, ma piękny gotycki Kościół Katedralny. Na brzegu morskim mnóstwo wiatraków wystawia zadziwiający widok. Przyległe góry są okryte drzewami cytrynowymi i pomarańczowemi; wszystkie prawie piękne pomarańcze, które się znajdują w Marsylii, są sprowadzane z Majorki. (D.P.)

Т е а т р ъ.

Dnia 22 teraźniejszego miesiąca, Kompania Artystów Dramatycznych Niemieckich pod dyrekcyą JP. *Szmidkoffa*, przedstawiła znajomą Operę *Flet Czarnoksiężki*. Piękna gra i śpiew Aktorów, świeże i gustowne dekoracje pędzla P. *Blume*, równie uprzyjemniły ten wieczór, jak i wszystkie inne, w których pomienione Towarzystwo przedstawia swe widowiska, złożone po większej części z naypierwszych oper. Publiczność Wileńska, uczęszczając na Teatr i sownie wynagradzając prace Artystów, do czasu przyjazdu P. *Szmidkoffa* nie widziała na swej scenie *Fra-Diavolo*, *Zampy*, *Białej Damy* i wielu innych z upodobaniem na naypierwszych teatrach Europy powtarzanych oper. Czynne zajęcie się JP. *Aszpergera*, zwiastuje pomyślniejszą dla tutejszej sceny przyszłość.